

Vergaderjaar 2008–2009

21 501-31

Raad voor de Werkgelegenheid, Sociaal Beleid, Volksgezondheid en Consumentenzaken

Nr. 156

BRIEF VAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELE- GENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 22 september 2008

Hierbij zend ik u, mede namens Staatssecretaris Aboutaleb, het verslag van de Informele Raad voor Werkgelegenheid, Sociaal Beleid, Volksgezondheid en Consumentenzaken in Chantilly op 11 en 12 juli jongstleden (onderdeel werkgelegenheid en sociaal beleid).

De Informele Raad WSB was deze keer gewijd aan de nieuwe sociale agenda zoals de Commissie die op 2 juli jl. heeft gepresenteerd. De intentie van het Franse voorzitterschap was vooral om een brede discussie te voeren over het Europese sociale beleid. Besluiten werden er niet genomen.

Tevens zend ik u de geannoteerde agenda ten behoeve van het Europa-overleg op 24 september a.s. ter voorbereiding van de Raad WSBVC op 2 oktober a.s. in Luxemburg.

De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J. P. H. Donner

Geannoteerde agenda Verslag Informele Raad Chantilly

Bijlage 1 Geannoteerde agenda bij de Raad WSBVC (onderdeel werkgelegenheid en sociaal beleid van 2 oktober 2008)

Agendapunt: Voorstel voor richtlijn betreffende de toepassing van het beginsel van gelijke behandeling van personen ongeacht godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid richtlijn

Aard van de bespreking: oriënterend debat

Commissievoorstel/Voorstel Voorzitterschap

Om het EU-rechtskader aan te vullen, heeft de Europese Commissie een voorstel voor een nieuwe richtlijn ingediend voor gelijke behandeling van personen op de gronden godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid buiten de arbeidsmarkt. Het vormt een aanvulling op het bestaande communautaire rechtskader dat discriminatie op grond van godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid verbiedt in arbeid, beroep en beroepsopleiding.¹

Het voorstel bestrijkt het verbod van discriminatie in zowel de overheidssector als in de particuliere sector ten aanzien van sociale bescherming met inbegrip van sociale zekerheid en gezondheidszorg, sociale voordelen, onderwijs en toegang tot goederen en diensten die commercieel voor het publiek beschikbaar zijn, met inbegrip van huisvesting. De richtlijn zal directe en indirecte discriminatie, intimidatie en het geven van een opdracht tot discrimineren verbieden. Ten aanzien van de grond handicap betekent non-discriminatie tevens effectieve niet-discriminerende toegang en de naleving van het beginsel van «redelijke aanpassingen». Het voorstel bevat tevens de plicht om victimisatie tegen te gaan (soms maken slachtoffers geen gebruik van juridische middelen uit angst voor represailles van bijvoorbeeld de werkgever). Effectieve rechtsbescherming dient derhalve bescherming tegen represailles te omvatten.

Het voorstel laat nationale wetgeving op het gebied van burgerlijke staat, gezinssituatie of reproductieve rechten onverlet, evenals de inhoud van onderwijs en de activiteiten en opzet van de onderwijsstelsels met inbegrip van speciaal onderwijs in de lidstaten.

De richtlijn vormt met name geen beletsel voor het vaststellen van een bepaalde leeftijd voor de toegang tot uitkeringen, onderwijs en bepaalde goederen en diensten. Lidstaten kunnen voor de verstrekking van financiële diensten proportionele verschillen in behandeling toestaan wanneer het gebruik van leeftijd of handicap voor het betrokken product een essentiële factor is in de risicobeoordeling, op basis van relevante en accurate statistische gegevens.

De plicht om niet te discrimineren bij de toegang tot en het aanbod van goederen en diensten die publiek beschikbaar zijn, met inbegrip van huisvesting, geldt voor privépersonen uitsluitend voorzover zij een professionele of commerciële activiteit uitoefenen.

Ook kan een lidstaat specifieke maatregelen nemen of handhaven om de nadelen die verband houden met godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid te voorkomen of te compenseren (positieve actie).

De richtlijn bevat enkel minimumvereisten en staat niet toe dat het in een lidstaat reeds bestaande niveau van bescherming tegen discriminatie wordt verlaagd.

Nederlandse opstelling

Nederland staat positief tegenover een Europees kader voor het verbod

¹ Richtlijn 2000/43/EG houdende toepassing van het beginsel van gelijke behandeling van personen ongeacht ras of etnische afstamming, Richtlijn 2000/78/EG tot instelling van een algemeen kader voor gelijke behandeling in arbeid en beroep en Richtlijn 2004/113/EG houdende toepassing van het beginsel van gelijke behandeling van mannen en vrouwen bij de toegang tot en het aanbod van goederen en diensten.

van discriminatie op grond van godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd en seksuele geaardheid. Om redenen van rechtsonzekerheid over de reikwijdte en de terminologie en omwille van mede daarom ontbreken van voldoende zicht op consequenties voor financiële en administratieve lasten past, totdat helderheid is verkregen over deze onderwerpen, echter terughoudendheid.

Het richtlijnvoorstel sluit over het algemeen aan bij de bestaande Nederlandse wetgeving op dit terrein, al moet nog worden afgewacht hoe de terminologie en de reikwijdte zich gedurende de onderhandelingen zullen ontwikkelen. Nederland is van oordeel dat deze in de pas dienen te lopen met de bestaande gelijkebehandelingsrichtlijnen. De verplichtingen in het huidige voorstel zijn nog niet op alle punten voldoende duidelijk omschreven.

Toelichting

Een ruime meerderheid van de lidstaten heeft een positieve grondhouding en zegt tevreden te zijn over het brede en horizontale karakter van het voorstel. Enkele lidstaten geven blijk van serieuze scepsis, zoals Duitsland en Ierland. Het Tsjechische parlement heeft ook een sceptische houding aangenomen door de subsidiariteit en proportionaliteit van het voorstel negatief te beoordelen. De meeste delegaties zijn kritisch over de uitwerking. De meeste zorgen betreffen de rechtsonzekerheid die het voorstel creëert. Een aantal delegaties pleit daarom bijvoorbeeld voor het definiëren van allerhande in de richtlijn gebruikte concepten en termen. Nederland uitte naast zorgen over rechtsonzekerheid en onduidelijke reikwijdte ook kritiek op de financiële gevolgen en administratieve lastendruk van het voorstel.

Vele lidstaten, waaronder Nederland, menen dat de impact en gevolgen van het voorstel nader bestudeerd moeten worden voordat een definitiever oordeel mogelijk is.

VN-verdrag gehandicapten

Nederland bereidt momenteel de goedkeuring en implementatie voor van dit VN-verdrag. Op dit moment kan nog niet goed worden overzien of de verplichtingen uit het voorstel al dan niet verder gaan dan de verplichtingen die voortvloeien uit het VN-verdrag inzake de rechten van mensen met een handicap. Daarnaast moet bezien worden of het richtlijnenvoorstel zich correct verhoudt met de bepalingen en de geest van het VN-verdrag (bijvoorbeeld participatie op voet van gelijkheid met anderen en de relatie tussen rechten/aanspraken en inkomenspositie).

Agendapunt: implementatie van de gemeenschappelijke principes op het gebied van flexicurity: Tussentijdse rapportage van de «Missie voor Flexicurity»

Aard van de bespreking

De Raad zal spreken over de voortgang bij de implementatie van de gemeenschappelijke principes op het gebied van flexicurity op basis is er een presentatie van de voortgang van de groep op hoog niveau, de zogenaamde «Missie voor Flexicurity».

Voorstel Voorzitterschap Er is geen document verspreid voor dit agendapunt.

Nederlandse opstelling

Nederland steunt de aandacht voor flexicurity op Europees niveau en het initiatief om de zichtbaarheid en draagvlak voor deze principes te bevorderen. De principes bieden een nuttig hulpmiddel voor lidstaten bij de vormgeving van het beleid. De verantwoordelijkheid voor de invulling van de principes ligt daarbij uiteraard bij de individuele lidstaten. Nederland is dan ook benieuwd naar de presentatie van de eerste bevindingen van de groep op hoog niveau.

Toelichting

In december 2007 heeft de Raad de gemeenschappelijke principes over flexicurity aangenomen dienen ter ondersteuning van de lidstaten en als referentiekader bij de implementatie van flexicurity-beleid in de lidstaten. Begin 2008 heeft de Commissie in samenwerking met het Franse en het Sloveense Voorzitterschap het initiatief genomen tot een zogenaamde «Missie voor Flexicurity». Naast vertegenwoordigers van genoemde Voorzitterschappen en de Commissie zijn werknemers- en werkgeversorganisaties lid van de groep op hoog niveau. Het mandaat van de groep is om zichtbaarheid en draagvlak van de gemeenschappelijke principes te bevorderen op nationaal en regionaal niveau. De voornaamste activiteit die de groep ontplooit is het afleggen van bezoeken aan een vijftal lidstaten, te weten Frankrijk, Zweden, Finland, Polen en Spanje. In die lidstaten wordt gesproken met vertegenwoordigers van onder andere overheid en sociale partners gesproken over de beleidsinitiatieven op het gebied van flexicurity die in de betreffende lidstaat worden ondernomen. De groep zal in december haar bevindingen aan de Raad rapporteren. In haar rapport zullen de leden ook ingaan op manieren om de principes te integreren in de bestaande Europese coördinatieprocessen. Tijdens de Raad van 2 oktober zal de groep een presentatie geven van haar bevindingen tot dusverre.

Agendapunt: voorstel voor herschikking van de Richtlijn over de instelling van een Europese ondernemingsraad of van een procedure in ondernemingen of concerns met een communautaire dimensie ter informatie en raadpleging van de werknemers

Aard van de bespreking: de Raad zal worden geïnformeerd over de stand van zaken van de bespreking van deze richtlijn.

Commissievoorstel

Het voorstel is onderdeel van de vernieuwde sociale beleidsagenda zoals die op 2 juli door de Commissie is gepresenteerd. Het betreft een herziening van de richtlijn over de Europese Ondernemingsraad (EOR) uit 1994. Het voorstel tot wijziging van de EOR-richtlijn bevat onder andere de introductie van een definitie van «informatie» en de definitie van «raadpleging» wordt verduidelijkt. Hierdoor worden de definities in lijn gebracht met die uit de overige medezeggenschapsrichtlijnen¹. Ook worden de bevoegdheden van de EOR beperkt tot transnationale kwesties en wordt gedefinieerd wat hieronder wordt verstaan. Verder stelt de Commissie een koppeling voor, bij voorkeur door een overeenkomst binnen de onderneming, van het nationale en transnationale niveau van informatieverstrekking en raadpleging van werknemers zodat deze niveaus beter op elkaar worden afgestemd. Ook stelt de Commissie een recht op scholing met behoud van salaris

¹ Richtlijn 2002/14/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2002 tot vaststelling van een algemeen kader betreffende de informatie en de raadpleging van de werknemers in de Europese Gemeenschap; Richtlijn 2001/86/EG van de Raad van 8 oktober 2001 tot aanvulling van het statuut van de Europese vennootschap met betrekking tot de rol van de werknemers; Richtlijn 2003/72/EG van de Raad van 22 juli 2003 tot aanvulling van het statuut van de Europese coöperatieve vennootschap met betrekking tot de rol van de werknemers.

voor. Indien partijen niet tot overeenstemming kunnen komen over een procedure ter informatie en raadpleging van de werknemers, valt men terug op de subsidiaire voorschriften. Hierin introduceert de Commissie het recht van de EOR op een met redenen omkleed antwoord op zijn eventuele adviezen en verduidelijking van de omstandigheden waaronder de EOR moet worden geïnformeerd en geraadpleegd. Nieuw is dat de EOR moet worden geïnformeerd bij beslissingen die aanzienlijke gevolgen hebben voor de belangen van werknemers.

Nederlandse opstelling

Nederland staat net als veel andere lidstaten positief tegenover het voorstel van de Commissie. De voorgestelde veranderingen hebben een positieve invloed op de effectiviteit van de EOR, onder andere door de verduidelijking van definities waardoor die beter aansluiten bij de overige bestaande Europese medezeggenschapsrichtlijnen. De betrokkenheid van de EOR moet een nuttige werking hebben en een doeltreffende besluitvorming mogelijk maken. Het voorstel sluit goed aan op geconstateerde onduidelijkheden in de huidige richtlijn en op de in de praktijk gebleken knelpunten.

Toelichting

Aanleiding voor de herziening zijn enkele ervaringen sinds de aanname van de richtlijn in 1994. Zo blijkt dat de EOR niet altijd wordt betrokken en dat er maar in 36% van de gevallen gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid tot oprichting van een EOR. Verder is er sprake van rechtsonzekerheid op enkele punten en worden er uiteenlopende definities gebruikt in verschillende richtlijnen. Naar aanleiding van deze problemen heeft de Europese Commissie een voorstel tot wijziging van deze richtlijn gepresenteerd. De pogingen tot nu toe om langs andere weg, via informatie-uitwisseling en best practices, verbetering in de situatie aan te brengen zijn niet voldoende gebleken. Het is ook niet gelukt om via de Europese sociale partners tot een oplossing van de praktijkproblemen te komen. Inmiddels hebben de Europese sociale partners echter een akkoord bereikt dat een beperkt aantal aanpassingen op het Commissievoorstel bevat.

De Commissie beoogt met haar voorstel voor aanpassing van de richtlijn in combinatie met niet-regelgevende maatregelen de effectiviteit van de EOR te vergroten, het aandeel ondernemingen met een EOR te verhogen, meer rechtszekerheid te scheppen over onderwerpen waar de afgelopen jaren juridische procedures over gevoerd zijn en de bestaande richtlijnen inzake informatieverstrekking aan en raadpleging van werknemers beter op elkaar af te stemmen.

Agendapunt: Voorstel voor een verordening van het EP en de Raad voor de toepassing van Verordening (EG) nr. 883/2004 betreffende de coördinatie van socialezekerheidsstelsels

- a. Titel III, hoofdstukken II (uitkeringen bij arbeidsongevallen en beroepsziekten) en III (overlijdensuitkeringen)
- b. Titel V (diverse bepalingen, overgangsbepalingen en slotbepalingen)

Aard van de bespreking: gedeeltelijke algemene oriëntatie

Voorstel Voorzitterschap

De toepassingsverordening volgt de indeling van basisverordening nr. 883/2004. Nu liggen de hoofdstukken arbeidsongevallen en beroepsziekten, overlijdensuitkeringen en het hoofdstuk inzake de diverse, overgangs- en slotbepalingen voor.

Nederlandse opstelling

Nederland kan instemmen met het voorstel.

- Het hoofdstuk «arbeidsongevallen en beroepsziekten» heeft voor Nederland een gering belang. Sinds het intrekken in 1967 van de Nederlandse Ongevallenwet en de totstandkoming in dat jaar van de WAO, kent het Nederlandse stelsel namelijk geen aparte arbeidsongevallen- en beroepsziektenverzekering meer. Deze lijn is voortgezet met de Wet WIA.
- Het hoofdstuk «overlijdensuitkering» bestaat uit één artikel en bevat een aanvraagprocedure voor een overlijdensuitkering. Deze procedure is conform de huidige Nederlandse praktijk
- De besprekingen over het hoofdstuk diverse, overgangs- en slotbepalingen bevinden zich in een afrondende fase. Dit hoofdstuk bevat een artikel dat de administratieve en medische controle regelt van uitkeringsgerechtigden die in een andere lidstaat wonen. Met het oog op het Nederlandse streven om over de grens een zo effectief mogelijke handhaving te realiseren, heeft Nederland zich ingezet voor een gedetailleerde controleprocedure en de mogelijkheid om gegevens te laten verifiëren bij een vermoeden van fraude. De Nederlandse voorstellen konden rekenen op de steun van een meerderheid van de lidstaten.

Toelichting

De socialezekerheidspositie van migrerende werknemers binnen de EU wordt geregeld door twee verordeningen. Daarvan bevat één de inhoudelijke bepalingen (de basisverordening) en de andere de uitvoeringsbepalingen (de toepassingsverordening). In 1998 is de Europese Commissie een groot project gestart om beide verordeningen te moderniseren en te vereenvoudigen. De nieuwe basisverordening nr. 883/2004 die de huidige basisverordening (nr. 1408/71) zal vervangen is al in 2004 in werking getreden, maar kan pas worden toegepast wanneer ook de nieuwe toepassingsverordening in werking treedt. Begin 2006 heeft de Commissie een voorstel vastgesteld voor deze toepassingsverordening. Dit voorstel wordt hoofdstuksgewijs in de Raad behandeld (partiële goedkeuring). Op de agenda van de Raad staan de laatste nog openstaande hoofdstukken, waaronder Titel V dat de diverse, overgangs- en slotbepalingen bevat.

De tekst kan pas definitief worden vastgesteld (algehele goedkeuring) wanneer de onderhandelingen over alle hoofdstukken zijn afgerond. De Franse Voorzitter heeft het voornemen om de algehele goedkeuring van de tekst te agenderen voor de Raad op 15 en 16 december. Daarbij is inbegrepen het Raadsstandpunt over de amendementen die het EP in augustus 2008 in eerste lezing heeft aangenomen.

Als alles volgens plan verloopt, zal het EP in het voorjaar van 2009 – onder Tsjechisch voorzitterschap – in tweede lezing over de nieuwe toepassingsverordening stemmen. Een tweede lezing is voorzien, omdat het EP zich nog niet over alle hoofdstukken van de toepassingsverordening heeft kunnen uitspreken, aangezien op het moment van de eerste lezing nog niet alle hoofdstukken in Raadsverband waren afgerond. Streefdatum voor de inwerkingtreding van de nieuwe basisverordening en toepassingsverordening is 1 januari 2010.

Agendapunt: Europees Jaar van de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting (2010)

Aard van de bespreking: aannname

Besluitvorming vindt plaats bij gekwalificeerde meerderheid op basis EG-Verdrag artikel 137, lid 2, met medebeslissing van het EP, volgens de procedure van artikel 251 van het EG-Verdrag.

Commissievoorstel

De Europese Commissie doet het voorstel om het jaar 2010 uit te roepen tot het Europees Jaar van de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting. De thema's daarbij zijn kinderarmoede en «overerving» van armoede van generatie op generatie; een op integratie gerichte arbeidsmarkt; achterstand in het onderwijs en bij scholing; toegang tot basisvoorzieningen, zoals behoorlijke huisvesting; discriminatie en de bevordering van de inburgering van immigranten en de integratie van etnische minderheden in de samenleving en op de arbeidsmarkt; de behoeften van mensen met een handicap en andere kwetsbare groepen.

Nederlandse opstelling

Nederland staat positief tegenover deelname aan het Europees jaar van bestrijding van armoede en sociale uitsluiting. Het Europees Jaar biedt mogelijkheden om het Europees sociaal beleid dichter bij de Nederlandse burger te brengen. De thema's van het Jaar sluiten aan bij de nationale doelstellingen ten aanzien van armoedebestrijding.

Sinds 2006 dienen lidstaten elke 2 jaar een Nationaal Strategisch Rapport Sociale Bescherming en Insluiting (NSR) bij de Europese Commissie in. Op 15 september 2008 is het Nationaal Strategisch Rapport Sociale Bescherming en Insluiting aan de Tweede Kamer aangeboden. De thematiek van het Nationaal Strategisch Rapport vormt het uitgangspunt voor het opstellen van een nationaal actieplan ten behoeve van het Europees Jaar.

Toelichting

Visie van het kabinet op armoede en sociale uitsluiting: Voor het kabinet is armoede vooral een gebrek aan kansen; het niet mee kunnen doen in de maatschappij. Armoede is daarom meer dan een gebrek aan geld, armoede is vooral een gebrek aan toekomstperspectief. Sociale uitsluiting hoort niet in een welvarend land als Nederland.

Armoede bij kinderen staat in de belangstelling. In 2008 en 2009 is door het Kabinet tweemaal 40 mln beschikbaar gesteld om kinderen uit een gezin met een laag inkomen beter te helpen deel te nemen aan belangrijke maatschappelijke activiteiten zoals sport en cultuur. Op deze manier hoopt het kabinet dat kinderen hun talenten kunnen ontwikkelen en de armoede achter zich kunnen laten.

Tevens wordt onderzoek gedaan naar de oorzaken van sociale uitsluiting bij kinderen en de lange termijn gevolgen.

Het EP heeft problemen gehad met het geheel of gedeeltelijk door de Raadswerkgroep niet overnemen van een aantal amendementen ondermeer ten aanzien van :

- scherpe voorwaarden voor samenwerking nationale overheden met NGO's (Am. 35); en
- bevoordelen middelgrote en kleine NGO's (Am. 37).

Deze zijn naar tevredenheid voor Nederland opgelost.

De vergadering werd voorgezeten door de Franse minister voor arbeid, de heer Xavier Bertrand. Aanwezig waren vertegenwoordigers van de 27 EU Lidstaten en van de Europese sociale partners. De Europese Commissie werd vertegenwoordigd door Commissaris Vladimír Špidla en het EP door de voorzitter van de EP Commissie SZW, Jan Andersson. Tevens waren aanwezig vertegenwoordigers van het Werkgelegenheidscomité, het Sociaal Beschermingscomité, de Europese koepels van werkgevers- en werknemersorganisaties, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Sociaal platform. De Nederlandse delegatie stond onder leiding van minister Donner.

De bijeenkomst was door het Voorzitterschap onderverdeeld in een drietal sessies die gewijd waren aan (1) globalisering en klimaat verandering met speciale aandacht voor mobiliteit, (2) demografie en (3) diversiteit en non-discriminatie. Ter voorbereiding was een document opgesteld door een consultant, Bernard Brunhes («A social agenda for a competitive and independent Europe») en een advies van het EESC («Pour un nouveau programme européen d'action sociale»). Beide documenten speelden slechts een beperkte rol in de discussie.

De bijeenkomst startte met interventies van de deelnemers aan het voorafgaande overleg tussen de Troika lidstaten (Frankrijk, Tsjechië, Zweden) en vertegenwoordigers van sociale partners, ngo's en het EP. De vertegenwoordiger het Europees Verbond van Vakverenigingen stelde dat er meer aandacht voor sociaal beleid op Europees vlak nodig is om het vertrouwen van de vakbeweging in de EU te herstellen met name na de recente Hofarresten met betrekking tot de detachingsrichtlijn. De vertegenwoordigster van het Sociaal platform pleitte voor een sociaal EU pact dat onder andere concrete streefcijfers zou moeten bevatten voor het terugdringen van de armoede in Europa. De vertegenwoordiger van het EP pleitte er eveneens voor om Europees sociaal beleid aan de top van de politieke agenda te plaatsen. Ook hij refereerde aan de recente Hofzaken inzake detachering van werknemers en zei dat naar zijn mening de wetgeving dient te worden aangepast. De vertegenwoordigster van Europees Economisch en Sociaal Comité pleitte voor een gedetailleerd sociaal actieprogramma en voor gebruikmaking van het instrument van versterkte samenwerking op sociaal terrein.

Commissaris Špidla volstond met een samenvatting te geven van de onlangs gepresenteerde sociale agenda langs de drie assen die de Commissie daarbij hanteert, dat wil zeggen kansen, toegang en solidariteit.

Vz Bertrand sloot dit blok van sprekers af met de constatering dat het aan engagement voor een sociaal Europa niet ontbreekt maar dat het er nu op aankomt om dat ook in daden om te zetten. De burgers van Europa moeten zien dat er een sociale dimensie bestaat en dat daarmee het dagelijkse leven van de Europeanen in positieve zin wordt beïnvloed. Over de Hofzaken zei hij dat daarover onrust is ontstaan en dat reflectie wenselijk is. Verder meldde hij dat sociale partners hebben afgesproken om richting EP een gezamenlijk advies op te stellen inzake de herziening van de richtlijn Europese ondernemingsraad.

Het thematische deel inzake globalisering en klimaat werd ingeleid door Bernard Brunhes. Hij onderscheidt een viertal pijlers voor een «model social renové» namelijk terugkeer naar werk, flexicurity, sociale bescherming en ontwikkeling van de interne markt en strijd tegen armoede en discriminatie. Hij pleit ervoor om gedurende het FR voorzitterschap een gemeenschappelijke verklaring inzake sociaal Europa op te stellen met een aantal doelstellingen, uitgangspunten. Sommige lidstaten pleitten

voor Raadsconclusies inzake de sociale agenda tijdens de Raad van oktober 2008. Verder refereerden enkele lidstaten aan de Hofarresten inzake de detacheringsrichtlijn. Een aantal lidstaten zei te willen bezien hoe nationale wetgeving kan worden aangepast teneinde dit soort van arresten in de toekomst te vermijden en geen noodzaak te zien voor meer Europese wetgeving. Wel stond men open voor verdere reflectie over de betekenis van de Hofuitspraken. Enkele andere lidstaten pleitten juist voor meer Europese wetgeving.

Minister Donner wees, in lijn met de brief die hij over de sociale agenda al aan Commissaris Spidla zond, op de onderbelichting van het belang van grensarbeid en de noodzaak om daar dan ook meer aandacht aan te besteden. Dat zijn vaak zaken die twee aan elkaar grenzende landen betreffen en die dus niet in aanmerking komen voor een «one size fits all» benadering maar die vanaf het Europese niveau gestimuleerd en gefaciliteerd kunnen worden. Tevens vroeg minister Donner aandacht voor het feit dat ten gevolge van technologische ontwikkelingen, bedrijven en bedrijfsactiviteiten snel en eenvoudig verplaatst kunnen worden naar landen buiten de EU en dat daardoor een rechtstreekse concurrentie op arbeid ontstaat met landen met geheel andere arbeidsvoorwaarden en arbeidsomstandigheden. De «virtuele» arbeidsmarkt die via internet en andere communicatiemiddelen aldus ontstaat zal op termijn een antwoord noodzakelijk maken en de EU dient zich daarop te bezinnen. Een deel van het antwoord zal ook gevonden moeten worden via de ontwikkeling van een externe Europese dimensie. Op mondiaal niveau en met name via de ILO zal gewerkt moeten worden aan basisvoorzieningen die overigens kunnen verschillen naar gelang de sociaaleconomische ontwikkeling.

De thematische sessie over demografie leverde vooral pleidooien op om de combinatie werk- privé te verbeteren, langer doorwerken door ouderen mogelijk te maken, te investeren in menselijk kapitaal en levenslang leren te bevorderen en de intergenerationele solidariteit als algemeen uitgangspunt voor beleid te hanteren. Beleid dient zich niet alleen te richten op ouderen maar ook op jongeren vanuit een perspectief van de levensloop. Armoede onder kinderen kreeg eveneens speciale aandacht van enkele delegaties.

Bij de thematische sessie over diversiteit en non-discriminatie werd het onlangs door de Commissie gepresenteerde voorstel voor een richtlijn inzake de strijd tegen discriminatie buiten de werplek over het algemeen positief ontvangen. Een spreker wees er echter op dat er over eerdere non-discriminatie richtlijnen nog inbreukzaken liepen en er nog geen evaluatie van die richtlijnen had plaats gevonden. Van de zijde van een aantal «nieuwe» lidstaten werd aandacht gevraagd voor het lot van de Roma.

Commissaris Spidla sloot af met de constatering dat er consensus bestond rond de noodzaak om de strijd tegen de armoede ook op EU niveau aan te pakken.

Voorzitter Bertrand memoreerde bij zijn afsluiting van de vergadering dat er gelijk gedacht werd over een aantal onderwerpen. Hij noemde in dit verband de rol van de sociale dialoog, de bevordering van mobiliteit, de noodzaak om in een globaliserende omgeving vast te houden aan Europese waarden, de noodzaak om de intergenerationele solidariteit vast te houden en te bevorderen alsmede de bevordering van sociale cohesie en de strijd tegen armoede en discriminatie. Over de sociale diensten van algemeen belang zei de voorzitter dat verder gewerkt moet worden om juridische zekerheid te verschaffen en dat daarvoor een tijdschema zal moeten worden opgesteld zodat op een aantal nader te definiëren ogenblikken in de komende jaren daar aandacht aan kan worden geschonken.

De Voorzitter sloot af met de aankondiging dat bij een volgende vergadering van de Raad verder wordt gesproken over een sociaal Europa.